

UUTISET

Salakavala hengenvaara

Anssi Hanhela, 63, lämmitti kotonaan leivinuunia. Seuraavaksi lähti taju, ja edessä oli kuukausien taistelu elämästä.

Selviytymisestä ei ollut mitään varmuutta. Kyseessä on vaara, joka vaanii monissa omakotitaloissa.

Etusivu

Tuoreimmat

Luetuimmat

PLUS

Tilaa jille

Valikko

– Lääkärit olivat kertoneet läheisilleni tilanteeni olevan erittäin kriittinen, selviytymisestääni ei ollut mitään varmuutta.

Anssi Hanhela, 63, kävi vuonna 2012 lähellä kuolemaa. Syy oli petollinen, suorastaan joka kodin tappava vaara, jota ei aina osata ottaa huomioon.

Kun loppukesän auringossa hymyilevää Hanhela katsoo nyt, ei voisi uskoa, että mies on kolkutellut kuoleman portteja useita kertoja.

Hanhela on elämänsä aikana selvinnyt kahdesta aivokalvontulehduksesta, aivoverenvuodosta sekä häkämyrkytyksestä. Miettiessään, miten lähellä kuolema on ollut, Hanhela vakavoituu.

– En tiedä, miten olen selvinnyt. Tuntuu, että minulla on yhdeksän henkeä kuten kissalla. Päällimmäinen tunne on kiitollisuus elämästä. Olen onnellinen saadessani edelleen olla täällä.

Hanhela sairastui bakteerin aiheuttamaan aivokalvontulehdukseen ensimmäisen kerran alle kouluikäisenä.

– Tilanne meni vakavaksi, jouduin olemaan sairaalassa kolme kuukautta. En muista tuosta ajasta paljoakaan, mutta menehtyminen oli lähellä.

1980-luvulla Hanhela sairastui aivokalvontulehdukseen toisen kerran

– On harvinaista saada aivokalvontulehdus toistamiseen, minulle kävi kuitenkin niin. Aivokalvontulehdus oireili voimakkaana päänskipuna ja kuumeena. Tuolloin tilanne oli onneksi vaarattomampi kuin ensimmäisellä kerralla, olin sairaalassa kaksi viikkoa. Oli myös onni, etteivät aivokalvontulehdukset todennäköisesti jättäneet pysyviä oireita.

Vakava liukastuminen

Vuonna 1992 Hanhelan maailma pyörähti ympäri, hän liukastui kävellessään jäisellä tiellä.

– Kaaduin selälleni ja löin pääni. Lähistöllä olleet poliisit tulivat kysymään vointiani. He sanoivat pääni olevan veressä, mitä en edes itse huomannut, olin ollut vain lähdössä kotiin.

Hanhela siirrettiin ambulanssilla sairaalaan, missä pään vammat ommeltiin. Muita tutkimuksia ei tehty. Pään saaman iskun voima selviäisi vasta myöhemmin. Myös kivut jatkuivat.

– Pääni oli varsinkin aamuisin kipeä, mitä ihmettelin. En osannut silti yhdistää sitä kaatumiseeni. Kun päänsärky oli jatkunut viikon verran, hakeuduin lääkärin luo.

Tutkimuksissa Hanhelan päästä otettiin

Kuvataidemaalarina ja kuvataideopettajana työskennellyt Hanhela jatkoi vuosien vierieessä normaalia elämää niin työ- kuin siviilipuolella. Vuonna 2012 tuli kuitenkin todellinen pysäytys. Hän lämmitti tuolloin tuttuun tapaan kotinsa leivinuunia.

– Olin lämmittänyt samaa leivinuunia monta vuotta, eli homma oli tuttua. Pidin aina huolen siitä, ettei uunissa näy peltien sulkemisen aikaan sinistä liekkiä. Koska tuolloin sitä oli vielä aavistus näkyvissä, suljin lämmityksen loppuvaiheessa vain yläpellin ja jätin alimmaisena auki.

Hän aloitti seuraavaksi puuronkeiton, mikä päättyi nopeasti.

– Menetin tajuntani. Siitä alkoi usean kuukauden pimeä jakso. Liiallisesta häkätasosta varoittavan laitteen paristo oli myös tuolloin todennäköisesti loppunut, sillä en saanut ennen tajunnan menetystä varoitusta.

Pelastajaksi nousi Hanhelan **Ossi**-isä. Hän oli yrittänyt tavoitella poikaansa useita kertoja puhelimella illalla ja seuravana aamuna.

– Koska en ollut vastannut, lähti hän **Anneli**-vaimonsa kanssa tarkastamaan tilannetta. He löysivät minut tajuttomana keittiön lattialta.

Hanhela toimitettiin nopeasti ambulanssilla

– Koska en ollut vastannut, lähti hän **Anneli**-vaimonsa kanssa tarkastamaan tilannetta. He löysivät minut tajuttomana keittiön lattialta.

Hanhela toimitettiin nopeasti ambulanssilla sairaalan teho-osastolle. Tilanne oli vakava, hänen henkensä oli hiuskarvan varassa.

– Lääkärit olivat kertoneet läheisilleni tilanteeni olevan erittäin kriittinen, selviytymisestääni ei ollut mitään varmuutta. Lääkärit tekivät parhaansa, mutta käytännössä voitiin vain odottaa, mitä tapahtuu. Tilannetta ei helpottanut sekään, että olin saanut myös keuhkokuumeen.

Yllättävä herääminen

Hanhelan tajuttomuusaika kesti kolme kuukautta. Tajuttomuuden läpikin tuli kuitenkin signaaleja.

– Eräs kaverini oli puristanut minua kädestä, ja olin puristanut takaisin. Puristus tuli siis läpi, vaikka olin tajuttomana.

Hieman ennen varsinaista heräämistä tapahtui erittäin koskettava hetki Hanhelan isän ollessa poistumassa vaimonsa kanssa sairaalahuoneesta.

– Isäni kertoi, että he olivat sanoneet lähtiessään "hei, hei". Olin vastannut heille samalla tavalla. Isä kertoi häneltä tulleen tuona hetkeä itku, sillä kyseessä oli merkittävä käännekohta.

Pian tapahtuikin todellinen heräämisen ihme.

– Heräsin kunnolla vastoin kaikkia odotuksia.

Tajuttomuusaikanani oli siskostani tehty jo edunvalvoja, joka voi hoitaa kaikki asiat tajuttomuuteni aikana sekä menehtymiseni jälkeen.

Herättyään pitkästä pimeydestä, alkoi Hanhela vähitellen käsittää tapahtunutta lääkärin ja hoitajien avustuksella.

– Lähtötilanne oli hankala, jalkani eivät liikkuneet lainkaan, käsissä oli osittaista toimimattomuutta ja puheeni oli hyvin vaivalloista. En kuitenkaan ajatellut, että jään sellaiseksi kuin olin herätessäni.

Tajuttomuuden aikana otetut pään magneettikuvat paljastivat myös häkämyrkytyksen sekä aiemman liukastumisturman jäljet.

– Häkämyrkytys oli aiheuttanut anoksisen, eli hapenpuutteesta johtuvan aivovaurion. Kuvissa näkyi myös kaatumisessa saamani iskun aiheuttama aivovamma.

Vähitellen kuntoutuen

Heräämisen jälkeen oli Hanhelalla edessä pitkä kuntoutus, sillä kävely oli opeteltava uudelleen.

– Onneksi jalkoihini alkoi palata liikettä, mikä

Vähitellen kuntoutuen

Heräämisen jälkeen oli Hanhelalla edessä pitkä kuntoutus, sillä kävely oli opeteltava uudelleen.

– Onneksi jalkoihini alkoi palata liikettä, mikä mahdollisti kävelyharjoitusten aloittamisen ensin kävelytelineen ja myöhemmin rollaattorin kanssa. Treenasin voimieni mukaan pyrkien tekemään kaiken mahdollisen kuntoutumiseni eteen.

Myös taide oli mukana.

– Piirsin sairaalassa ollessanikin. Sillä oli piristävä ja terapeutin vaikutus.

Hän koki kuitenkin samoihin aikoihin uuden iskun. Naisystävä lähti eri suuntaan.

– Hän jätti minut tapahtuneen vuoksi. Olimme olleet yhdessä pari vuotta, eli yksin jääminen oli kova paikka. Silti tuostakin oli mentävä eteenpäin, vaikka elämänilo oli koetuksella.

Hän sai apua keskusteluista.

– Juttelin läheisteni, neuropsykologin sekä hoitajien kanssa mikä auttoi asioiden käsittelyssä. Onneksi puheeni ja kävelyni alkoivat sujua koko ajan paremmin, se nosti mielialaa.

Sairaalajakso kesti kahdeksan kuukautta. Sen jälkeen koitti odotettu kotiinpaluu.

– Sain kotiutumisen jälkeen erittäin tärkeää

– Sain kotiutumisen jälkeen erittäin tärkeää tukea läheisiltäni ja ammattilaisilta. Minulla alkoi toimintaterapia, minkä avulla harjoiteltiin muun muassa ruoanlaittoa ja siivousta. Kävin myös neuropsykologilla ja fysioterapeutilla.

Oma hankaluutensa oli edunvalvonnan purkamisessa.

– Siinä kesti kaksi vuotta. Siskoni maksoi kaikki laskuni, sillä en päässyt tililleni. Välillämme kaikki sujui hyvin, oli vain harmillista etten voinut itse hoitaa asioitani.

Hyvää elämää

Anssi Hanhela on kiitollinen elämästä. JAANA SKYTÄ

Vuonna 2014 Hanhela siirrettiin sairauseläkkeelle.

– Se oli helpotus, sillä halvausoireita oli kehon vasemmalla puolella. Minulla oli niin silloin kuin nykyäänkin myös esimerkiksi väsymystä, ajoittaisia keskittymisvaikeuksia, sekä lievää impulsiivisuutta. Myöhemmin minulla todettiin myös keuhkofibroosi, sen osalta tilanne on onneksi hallinnassa.

Kolme vuotta sitten oululaisen elämä sai uuden, entistäkin valoisamman sävyn. Hän löysi rinnalleen toimittaja, tietokirjailija **Jaana Skytän**. Hanhela sanoo olevansa onnellinen elämän pienistäkin asioista.

LUE MYÖS Anna luuli sairastuneensa flunssaan – Pian hän taisteli hengestään

– Olen onnellinen pelkästään kuunnellessani kun Jaana kuorsaa vieressä, Hanhela nauraa.

Skyttä antaa samalla hymysuin tunnustusta miehelleen.

– Vaikka tapahtunut jätti Anssille erilaisia oireita, toimii muisti hyvin. Hän lukee vuodessa toistasataa kirjaa muistaen niiden tapahtumat todella mainiosti. Samoin on myös televisiosarjojen osalta. Anssilla on kyky sukeltaa syvälle tarinoihin ja eläytyä niihin.

Vaikka hengenlähtö oli häkämyrkytyksen vuoksi lähellä, riittää Hanhelalla sen osalta

Vaikka hengenlähtö oli häämyrkytyksen vuoksi lähellä, riittää Hanhelalla sen osalta rankempaakin huumoriakin.

– Olen Aivovammaliiton tilaisuuksissa todennut olevani harvinaisempi läsnäolija, sillä suurin osa häämyrkytyksen saaneista on kuollut.

Myös maalaaminen on edelleen osa elämää.

– Maalaan viikoittain, se on minulle tärkeää.

Häämyrkytys ei myöskään jättänyt pelkoa uunin lämmitystä kohtaan. Sen sijaan paristot ovat tarkkailussa.

– Uskaltaisin lämmittää uunia edelleen, nyt vain asumme kerrostalossa. Paristot tarkastan kuitenkin säännöllisesti kaikista pattereilla toimivista laitteista, sillä pariston loppuminen häävaroitimesta jätti minulle syvän trauman. Muistutan myös muita pitämään huolta erityisesti erilaisen varoitimien toimintakyvystä.

Kerro meille

Onko sinulle tapahtunut elämässäsi jotain traagista tai merkittävää? Tai tunnetko ihmisen, jonka tarina ansaitsisi tulla kerrotuksi? Kerro meille. Jätä yhteystietosi, mikäli toimittaja voi olla yhteydessä mahdollista haastattelua varten. Yhteystietoja käsitellään luottamuksellisesti. *

IL

normaali työntekijä.

Pitkä tajuttomuus

Toipuminen vaati Anssi Hanhelalta kovaa työtä.

